

פרק כ"ד – דוד ושאל במערה

ישראל מעליך היום ונתנה לרעך הטוב ממך לפיכך אמר וקמה בידך כלומר מה שלא קמה בידך, ובמדרש כמו שכתבנו למעלה בפסוק וַיִּחַזַק בְּכַנְף מְעִילוֹ וַיִּקְרַע כי שמואל רמז לו שם מי שיכרות כנף מעילו הוא ימלוך תחתיו ועתה כאשר כרת כנף מעילו ידע שזה הוא שאמר לו שמואל לפיכך אמר לו ידעתי כי מלוך תמלוך :

4. רלב"ג כד:

(ד) ויקם דוד ויכרת את כנף המעיל - יתכן לפי הפשט שכבר היה רצון דוד להרוג ולא השיג ממנו כי אם הכנף והתחרט אחר זה דוד על מחשבתו ואף על פי שהותר לו להורגו כי רודף היה ואמר חלילה לי מה' מעשות הדבר הזה וזה היה מהפלטת חסידותו עם שזה גם כן יהיה סבה אחר כך להקל בהריגת המלכים וידע דוד כי הממלכה תהיה לו ולזה רצה להרחיק ענין הריגת המלכים משיחי ה' ולזאת הסבה בעינה צוה להרוג הנער העמלקי אשר הגיד לו שהרג שאלו אעפ"י שכבר צוהו שאלו על זה ולזה גם כן צוה להרוג אשר הרגו איש בשת בן שאלו:

1. רד"ק כד:

(ד) אשר אמר ה' - אמר לו ע"י שמואל או גד או נתן הנביא שיתן אויביו בידיו ושיצלח למלוכה אבל על שאלו לא נאמר לו כי לא נפל בידו אבל אנשי דוד אמרו לו אחר שהאל הבטיחך שיתן אויבך בידך הנה שאלו ראש אויבך והנה עתה הגיע היום כי הנה הוא בידך ולטעם זה פירשתי שכתוב אויבך וקרי אויבך :

2. מס' ברכות ס"ב:

ויקם דוד ויכרת את כנף המעיל אשר לשאלו בלט אמר רבי יוסי ברבי חנינא: כל המבזה את הבגדים סוף אינו נהנה מהם, שנאמר והמלך דוד זקן בא בגימין ויכסהו בבגדים ולא יחס לו (מל"א א:א).

3. רד"ק כד:

(כ) ידעתי כי מלוך תמלוך - כי אני רואה אתה נצול מידי בכל עת ולא תמצאך ידי ואיפשר גם כן ששמע שמשחו שמואל למלך וכי שמואל אמר לו בדבר עמלק קרע ה' את ממלכות

Tanach - Psalms Chapter 109

1. To the chief Musician, A Psalm of David. Be not silent, O God of my praise; 2. For the mouth of the wicked and the mouth of the deceitful are opened against me; they have spoken against me with a lying tongue. 3. They surrounded me with words of hatred; and fought against me without cause. 4. In return for my love they are my accusers; but I give myself to prayer. 5. And they have rewarded me evil for good, and hatred for my love. 6. Appoint a wicked man over him; and let Satan stand at his right hand. 7. When he shall be judged, let him be condemned; and let his prayer become sin. 8. Let his days be few; and let another seize his possessions. 9. Let his children become orphans, and his wife a widow. 10. Let his children become vagabonds, and beg; let them seek their bread from their desolate places. 11. Let the creditor seize everything that he has; and let strangers plunder his labor. 12. Let there be none to extend kindness to him; nor let there be any to favor his orphaned children. 13. Let his posterity be cut off; and in the generation following let their name be blotted out. 14. Let the iniquity of his fathers be remembered by the Lord; and let not the sin of his mother be blotted out. 15. Let them be before the Lord continually, that he may cut off the memory of them from the earth. 16. Because he did not remember to perform kindness, but pursued the poor and needy man, and the broken hearted to their death. 17. For he loved cursing, so let it come to him; as he delighted not in blessing, so let it be far from him. 18. And he clothed himself with cursing as his garment, so let it come into his bowels like water, and like oil into his bones. 19. Let it be to him as the garment which he puts on, and as a girdle with which he is girded continually. 20. Let this be the reward of my accusers from the Lord, and of those who speak evil against my soul. 21. But you, O God the Lord, do for me for your name's sake; because your loving kindness is good, save me. 22. For I am poor and needy, and my heart is wounded within me. 23. I am gone like the shadow at evening; I am shaken off like a locust. 24. My knees are weak through fasting; and my flesh lacks fatness. 25. I have become a taunt to them; when they see me, they shake their heads. 26. Help me, O Lord my God; O save me according to your loving kindness; 27. That they may know that this is your hand; that you, Lord, have done it. 28. Let them curse, but you bless; when they arise, let them be ashamed; but let your servant rejoice. 29. Let my adversaries be clothed with shame, and let them cover themselves with their own confusion, as with a robe. 30. I will greatly praise the Lord with my mouth; I will praise him among the multitude. 31. For he stands at the right hand of the poor, to save him from those who condemn his soul.

5. תהלים פרק קט

(א) לְמַנְצֵחַ לְדָוִד מִזְמוֹר אֱלֹהֵי תְהִלָּתִי אֶל תִּחְרַשׁ: (ב) כִּי פִי רָשָׁע וּפִי מְרֻמָּה עָלַי פָּתְחוּ דְבָרוֹ אֶתִּי לְשׁוֹן שִׁקָּר: (ג) וְדַבְרֵי שִׁנְאָה סָבְבוּנִי וַיִּלְחַמּוּנִי חַנּוּם: (ד) תַּחַת אֶהְבֵּתִי יִשְׁטַנּוּנִי וְאֲנִי תַפְלָה: (ה) וַיִּשְׁימוּ עָלַי רָעָה תַּחַת טוֹבָה וְשִׁנְאָה תַּחַת אֶהְבֵּתִי: (ו) הַפְקֵד עָלַי רָשָׁע וְשָׁטָן יַעֲמֵד עַל יְמִינִי: (ז) בְּהִשָּׁפְטוֹ יֵצֵא רָשָׁע וּתְפִלָּתוֹ תִהְיֶה לְחַטָּאָה: (ח) יִהְיֶה יָמָיו מְעַטִּים פְּקַדְתּוֹ יִקַּח אַחֵר: (ט) יִהְיֶה בְנָיו יְתוּמִים וְאִשְׁתּוֹ אֶלְמָנָה: (י) וְנוֹעַ יְנוּעוּ בְנָיו וְשָׁאֲלוּ וְדָרְשׁוּ מִחֲרֻבוֹתֵיהֶם: (יא) יִנְקֹשׁ נוֹשָׁה לְכָל אֲשֶׁר לוֹ וַיִּבְזֹו זָרִים גִּיּעוּ: (יב) אֵל יִהְיֶה לוֹ מִשָּׁךְ חֶסֶד וְאֵל יִהְיֶה חוֹנֵן לִיתוּמָיו: (יג) יִהְיֶה אַחֲרֵיתוֹ לְהַכְרִית בְּדוֹר אַחֵר יִמַח שְׁמֹם: (יד) יִזְכַּר עוֹן אֲבֹתָיו אֵל יִקְוֶה וְחַטָּאת אָמוֹ אֵל תִּמַּח: (טו) יִהְיֶה נֶגֶד יִקְוֶה תְּמִיד וַיִּכְרַת מֵאֲרָץ זָכָם: (טז) יַעַן אֲשֶׁר לֹא זָכַר עֲשׂוֹת חֶסֶד וַיִּרְדֹּף אִישׁ עָנִי וְאֶבְיוֹן וְנִכְאָה לִבָּב לְמוֹתוֹת: (יז) וַיִּאָּהֵב קָלְלָה וּתְבוֹאָהוּ וְלֹא חָפַץ בְּבִרְכָה וַתִּרְחַק מִמֶּנּוּ: (יח) וַיִּלְבֹּשׁ קָלְלָה כְּמִדּוֹ וַתִּבָּא כְּמִים בְּקִרְבוֹ וְכִשְׁמֹן בְּעֵצְמוֹתָיו: (יט) תִּהְיֶה לוֹ כְּבִגְדֵי יַעֲטָה וּלְמִזַּח תְּמִיד יִחְגַּרָה: (כ) זֹאת פְּעֻלַת שָׁטָן מֵאֵת יִקְוֶה וְהַדְּבָרִים רָעַעַל נַפְשִׁי: (כא) וְאֵתָה יִקְוֶה אֲדַנִּי עֲשֵׂה אֶתִּי לְמַעַן שְׁמֹךְ כִּי טוֹב חֶסֶדְךָ הַצִּילָנִי: (כב) כִּי עָנִי וְאֶבְיוֹן אֲנִכִּי וְלִבִּי חָלַל בְּקִרְבִּי: (כג) כִּצַּל כְּנֻסוֹתַי נִהְלַכְתִּי נִנְעַרְתִּי כְּאַרְבֶּבָה: (כד) בִּרְכִּי כְּשָׁלוֹ מִצּוֹם וּבִשְׂרֵי כֶּחֶשׁ מִשְׁמֹן: (כה) וְאֲנִי הֵייתִי חֲרָפָה לָהֶם יִרְאוּנִי יִנְעוּן רֵאשִׁים: (כו) עֲזָרְנִי יִקְוֶה אֱלֹהֵי הוֹשִׁיעֵנִי כְּחֶסֶדְךָ: (כז) וַיִּדְעוּ כִּי יָדְךָ זֹאת אֵתָה יִקְוֶה עֲשִׂיתָה: (כח) יִקְלְלוּ הַמָּה וְאֵתָה תִּבְרַךְ קִמּוֹ וַיִּבְשׁוּ וְעַבְדְּךָ יִשְׁמַח: (כט) יִלְבָּשׁוּ שׁוֹטְנֵי כְלָמָה וַיַּעֲטוּ כְּמַעִיל בְּשֵׁתָם: (ל) אוֹדָה יִקְוֶה מֵאֵד בְּפִי וּבַתּוֹף רַבִּים אֶהְלֹנּוּ: (לא) כִּי יַעֲמֵד לִימִין אֶבְיוֹן לְהוֹשִׁיעַ מִשְׁפָּטֵי נַפְשׁוֹ: